

1. Definities

Rijbaan: *het deel van de openbare weg dat voor het voertuigenverkeer in het algemeen is ingericht.*

Pad: *een smalle openbare weg die alleen het verkeer toelaat van voetgangers en van voertuigen die geen bredere dan de voor voetgangers vereiste ruimte, nodig hebben.*

Fietspad: *het deel van de openbare weg dat voor het verkeer van fietsen en tweewielige bromfietsen klasse A is voorbehouden door de verkeersborden D7, D9 of door de wegmarkeringen bedoeld in artikel 74 (2 evenwijdige witte onderbroken strepen). → Dit is geen deel van de rijbaan.*

Bestuurder: *al wie een voertuig bestuurt of trek-, last- en rijdieren of vee geleidt of bewaakt.*

Woonerf: *1 of meer speciaal ingerichte openbare wegen waarvan de toegangen zijn aangeduid met verkeersborden F12a en de uitgangen met verkeersborden F12b. In het woonerf overweegt de woonfunctie. → Maximumsnelheid 20 km/u*

Voertuig: *elk middel van vervoer te land, alsmede alle verrijdbaar landbouw-of bedrijfsmaterieel.*

Weggebruiker: *is elke persoon die gebruik maakt van de openbare weg.*

Inhalen: (art.16) *Het inhalen geldt slechts ten aanzien van bestuurders die in beweging zijn.*

Rijwiel: *elk voertuig met 2 of meer wielen, dat wordt voortbewogen door middel van pedalen of van handgrepen door 1 of meer van de gebruikers en niet met een motor is uitgerust, zoals een fiets, een driewieler of een vierwieler.*

*De bevestiging van een **elektrische hulpmotor** met een nominaal continu vermogen van maximaal 0,25kW, waarvan de aandrijfkracht geleidelijk vermindert en tenslotte wordt onderbroken wanneer het voertuig een snelheid van 25km/u bereikt, of eerder, indien de bestuurder ophoudt met trappen, brengt geen wijziging in de classificatie als rijwiel.*

*Het niet bereden rijwiel wordt **niet als voertuig** beschouwd.*

Trottoir: *het gedeelte van de openbare weg, al dan niet verhoogd aangelegd ten opzichte van de rijbaan, in het bijzonder ingericht voor het verkeer van voetgangers; het trottoir is verhard en de scheiding ervan met de andere gedeelten van de openbare weg is duidelijk herkenbaar voor alle weggebruikers.*

Het feit dat het verhoogd trottoir over de rijbaan doorloopt, brengt geen wijziging aan zijn bestemming.

Gelijkgrondse berm: de ruimte, onderscheiden van het trottoir en het fietspad, begrepen tussen enerzijds de rijbaan en anderzijds een sloot, een talud, de grenzen van eigendommen, die zich op hetzelfde hoogteniveau bevindt als de rijbaan en gevolgd mag worden door de weggebruikers, bepaald onder de voorwaarden van dit besluit.

De gelijkgrondse berm is meestal niet met verhard materiaal aangelegd en moeilijk begaanbaar voor de voetgangers.

Verhoogde berm: een ruimte die hoger ligt dan het rijbaanniveau, onderscheiden van het trottoir en het fietspad, en die tussen deze rijbaan licht en een sloot, een talud, of grenzen van eigendommen.

Voetganger: een persoon die zich te voet verplaatst. De personen die een kruiwagen, een kinderwagen, een ziekenwagen (vb rolstoel) of enig ander voertuig zonder motor dat geen bredere dan de voor de voetgangers vereiste ruimte nodig heeft, aan de hand leiden en de personen die een fiets of een 2wielige bromfiets aan de hand leiden, worden gelijkgesteld met voetgangers.

2. Plichten van de voetganger alleen of in groep zonder leider

2.1. Je plaats op de openbare weg

- Begaanbare **trottoir(s)**
- Begaanbare **verhoogde bermen**
- (Begaanbare) **gelijkgrondse bermen**
- **Fietspad** (voorrang verlenen!)
- **Rijbaan** – **links**/achter elkaar
- **Fiets aan de hand (!)** -> **rechts**
- **NIET** op autowegen / autosnelwegen
- **Woonerven / voetgangerszones / F99 (bepalingen)**

2.2. Hoe oversteken?

- *Wel*
- *Niet*
- *Blijf attent*
- *Niet slenteren*
- *Links -> rechts -> links -> rechts*
- *30m*
- *Hoffelijke bestuurder*
- *Groen*
- *Rood (alleen – in groep)*
- *Zebrapad >< ‘onschendbaar’*
- *Aanwijzingen agent*
- *Op niet-beveiligde plaats: wachten !*
- *Haaks*

3. Plichten van de voetganger in groep met een leider

3.1. Je plaats op de openbare weg

- Begaanbare **trottoir(s)**
- Begaanbare **verhoogde bermen**
- (Begaanbare) **gelijkgrondse bermen**
- **Fietspad** (voorrang verlenen!)
- **Rijbaan** – *rechts in de richting*
- **NIET** op autowegen / autosnelwegen
- Woonerven / voetgangerszones / F99 (bepalingen)

3.2. Hoe oversteken?

- *Wel*
- *Niet*
- *Blijf attent*
- *Niet slenteren*
- *Links -> rechts -> links -> rechts*
- *30m*
- *Hoffelijke bestuurder*
- *Groen*
- *Rood (alleen – in groep)*
- *Zebrapad >< ‘onschendbaar’*
- *Aanwijzingen agent*
- *Op niet-beveiligde plaats: **wachten !***
- *Haaks*

4. Zichtbaarheid !!!!!!!!!!!!!

4.1. Verlichting

- Avond - - -> dag + slechte zichtbaarheid (vb mist)
- WIT / GEEL (vooraan links) – ROOD (achteraan links)
- Flank (zijde rijbaan = links)
- Controle / reserve

4.2. LAAT JE ZIEN, ANDERS BEN JE GEZIEN!

4.2.1. Het waarnemingsproces

- Dag >< nacht : 5%
- Reactievermogen: leeftijd – vermoeidheid

FASEN VAN HET “ZIEN” :

- Ontdekken
- Afstand inschatten
- Identificatie (herkennen van vorm en grootte)
- Interpreteren (positie in het verkeer)

4.2.2. Dagzichtbaarheid

Fluorescerende kleuren

4.2.3. Nachtzichtbaarheid

Retroflecterend (reflecterend) materiaal

5. Andere regels van toepassing op voetgangers

+15 jaar: identiteitskaart

Bij ongeval met stoffelijke schade:

- *Veiligheid verzekeren*
- *I.K.*
- *Gezamenlijk de nodige vaststellingen ...*

Bij ongeval met lichamelijk letsel:

- + hulp verlenen aan de gekwetsten
- I.K.
- Ter plaatse blijven (24u)

6. Ook dit zijn voetgangers:

- *Persoon met (2wielige brom)fiets aan de hand*
- *Iemand die een kruiwagen voortduwt of –trekt*
- *Hij die een ziekenwagen / mindervalidenwagen aan de hand leidt*
- *Met voertuig zonder motor (!breedte!)*

7. Regels m.b.t. fietsende kinderen

- *- 9 jaar*
- *Max. 50 mm (diameter wiel)*
- *Plaats op de openbare weg*
- *Gevaar*

Zij mogen dus op trottoirs en verhoogde bermen

8. Plichten van bestuurders t.o.v. voetgangers

8.1. Inzake stilstaat en parkeren

- *1,5 meter (23.1.2°)*
- *Trottoir / oversteekplaatsen (24)*
- *Hindernis (25.1.4°)*
- *Openen portier (28)*

8.2. T.h.v. oversteekplaatsen

- *Virtueel inhaalverbod*
- *Niet in gevaar brengen*
- *Stilstandverbod op oversteekplaats*
- *Steeds stoppen*

8.3. In andere omstandigheden

- *Breng nooit voetgangers in gevaar*
- *Reizigers openbaar vervoer*
- *Richtingsverandering / manoeuvre*
- *Nooit breken*

9. Wandelwedstrijden

Wandelwedstrijd >< **wandeltocht**

9.1. Taken signaalgevers

- *Veiligheid verzekeren*
- *Verkeer stilleggen (verkeersbord C3) - -> GEEN verkeersregeling*

10. De meest toepasselijke verkeersborden

- *Gevaarsborden (cat. A) – A21, A23, A51*
- *Verbodsborden (cat. C) – C19*
- *Gebodsborden (cat. D) – D9, D11*
- *Aanwijzingsborden (cat. F) – F4a, F5, F9, F12a, F49, F51, F99a/b, F103*

11. Opmerkingen

- *Meer info over verkeersreglementering en verkeersborden kan je vinden bij:*
www.verenigingen-voor-verkeersveiligheid.be
- *Ook dank aan onze docent Dirk De Borchgrave :*
www.wandelaar3680.skynetblogs.be
- *Altijd welkom op mijn blog:*
www.bloggen.be/ficheblokker

Bronvermelding:

- *Voor de opmaak van deze fiches heb ik me alsook gebaseerd op het cursusboek van: 'Initiator Wandelen' uitgegeven door Bloso – Vlaamse Trainersschool*